

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v rozšířeném senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína, JUDr. Jakuba Camrdy, JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **V. P.**, zastoupené JUDr. Radomírem Pickem, bytem tamtéž, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2009, č. j. 2 Cad 59/2008 – 30,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí o odvolání proti neuznání za osobu zdravotně znevýhodněnou ve smyslu § 67 odst. 2 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti není vyloučeno ze soudního přezkumu podle ustanovení § 70 písm. d) soudního řádu správního.**

- II. **Věc se vrací k projednání a rozhodnutí šestému senátu.**

O d ů v o d n ě n í

- 1) Rozhodnutím Úřadu práce v Olomouci ze dne 10. 9. 2007, č. j. SŘ/2007/61 – OL, nebyla žalobkyně uznána osobou zdravotně znevýhodněnou ve smyslu § 67 odst. 2 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb. Odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí bylo zamítnuto rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 3. 2008, č. j. 2007/62310-33.

- 2) Rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno rozsudkem Městského soudu v Praze v záhlaví uvedeným. Soud dospěl k závěru, že posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, pracoviště Ostrava, o nějž žalovaný opřel své závěry o zdravotním stavu žalobkyně v odvolacím řízení, není úplný a přesvědčivý, složení komise neodpovídalo zákonným požadavkům, žalovaný se navíc s obsahem posudku řádně nevypořádal. Uložil proto správnímu orgánu v dalším řízení vytýkané nedostatky odstranit a ve věci znovu rozhodnout.

- 3) V kasační stížnosti žalovaný vyjádřil nesouhlas se všemi rozhodovacími důvody napadeného rozsudku a navrhl jeho zrušení a vrácení věci Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.
- 4) Usnesením ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 109/2010 – 59, postoupil šestý senát Nejvyššího správního soudu věc rozšířenému senátu k posouzení otázky povahy rozhodnutí úřadu práce (Ministerstva práce a sociálních věcí) o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou z hlediska přípustnosti přezkumu tohoto rozhodnutí ve správním soudnictví.
- 5) Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2010, č. j. 4 Ads 168/2009 – 86, bylo totiž vysloveno, že *„rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o neuznání žadatele osobou zdravotně znevýhodněnou, které bylo vydáno podle § 67 odst. 2 písm. c) a odst. 3 zákona o zaměstnanosti, představuje úkon správního orgánu, jehož vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu osoby a který sám o sobě neznamena právní překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské, popřípadě jiné hospodářské činnosti, a proto je podle § 70 písm. d) s. ř. s. vyloučeno ze soudního přezkoumání.“*
- 6) Na rozdíl od čtvrtého senátu byl však šestý senát názoru, že takovéto rozhodnutí nemůže být vyloučeno ze soudního přezkumu, neboť rozhodování o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou podle zákona o zaměstnanosti spadá pod právo na zvláštní ochranu v pracovně právních vztazích osob se zdravotním postižením zakotvené v článku 29 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, navíc zamítavé rozhodnutí vytváří překážku pro výkon povolání či zaměstnání, neboť brání postiženému vykonávat je za určitých zvýhodněných podmínek. Odepření soudního přezkumu se tak jeví v rozporu s článkem 36 odst. 2 Listiny.
- 7) Rozšířený senát se neztotožnil s názorem šestého senátu, že rozhodnutí o neuznání za osobu zdravotně znevýhodněnou představuje samo o sobě právní překážku pro výkon povolání. Za situace, kdy je napadené rozhodnutí závislé výlučně na posouzení zdravotního stavu žadatele, by tak na věc dopadala výlučka z přezkumu obsažená v § 70 písm. d) s. ř. s. Rozšířený senát dal ovšem za pravdu šestému senátu v tom, že ustanovení § 67 odst. 2 písm. c) zákona o zaměstnanosti je realizací čl. 29 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod, a měl tedy stejně jako on pochybnosti o tom, zda by výlučka z přezkumu nebyla v rozporu s čl. 36 odst. 2 Listiny. Protože rozšířený senát pro daný případ nenalezl ústavně konformní výklad ustanovení § 70 písm. d) soudního řádu správního, předložil Ústavnímu soudu usnesením ze dne 31. 5. 2012, č. j. 6 Ads 109/2009 – 72, návrh na zrušení tohoto ustanovení ve slovech **„zdravotního stavu osob nebo“** a řízení na dobu do rozhodnutí Ústavního soudu o podaném návrhu přerušil.
- 8) Nálezem Pl. ÚS 15/12 ze dne 15. 1. 2013 Ústavní soud návrh na zrušení ustanovení § 70 písm. d) soudního řádu správního výrokem I. zamítl. K tomu Ústavní soud uvedl, že při rozhodování ve věci přihlédl k zásadě přednosti ústavně konformní interpretace před derogací. Z tohoto hlediska pak dospěl k závěru, že dotčené ustanovení § 70 písm. d) soudního řádu správního není protiústavní v celé své říši

pokračování

(bylo koneckonců po celé desetiletí bez větších pochybností aplikováno), nýbrž působí protiústavně pouze při vztažení na některá specifická rozhodnutí dotýkající se základních práv; mezi ně patří i správní rozhodnutí přezkoumávané Městským soudem v Praze a posléze Nejvyšším správním soudem.

- 9) Ústavní soud souhlasil s názorem předkladatele, že negativní rozhodnutí ve věci uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou samo o sobě nezakládá právní překážku k výkonu povolání či zaměstnání, i v tom, že opačný výklad napadeného ustanovení by nebyl vhodným řešením nastíněného protiústavního stavu. Přes výše uvedené Ústavní soud konstatoval, že napadené ustanovení nejen že lze, ale je přímo nutno interpretovat tak, že v něm zakotvená výlučka, byť v mnohých jiných případech opodstatněná, nesmí dopadat na taková rozhodnutí, která se dotýkají základních práv garantovaných Listinou.

- 10) Výsledkem interpretace napadeného ustanovení je pak závěr vyjádřitelný takto:

Úkony správního orgánu, jejichž vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu osob, jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny,

- *ledaže by samy o sobě znamenaly právní překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské, popřípadě jiné hospodářské činnosti*
- *nebo ledaže by šlo o úkony dotýkající se základních práv zaručených Listinou,*

- 11) Ústavní soud tedy uzavřel, že rozhodnutí o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou a rozhodnutí o odvolání proti němu jsou rozhodnutími týkajícími se základního práva podle Listiny ve smyslu jejího ustanovení čl. 36 odst. 2, takže vyloučení těchto rozhodnutí ze soudního přezkumu by bylo protiústavní.

- 12) Výrok I. nálezu proto doplnil interpretativním výrokem II, podle něhož „rozhodnutí o odvolání proti neuznání za osobu zdravotně znevýhodněnou ve smyslu § 67 odst. 2 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti není vyloučeno ze soudního přezkumu podle ustanovení § 70 písm. d) soudního řádu správního.“

- 13) Právním názorem Ústavního soudu je rozšířený senát podle čl. 89 odst. 2 Ústavy vázán, interpretativní větu obsaženou ve výroku II. nálezu tudíž přebírá a s uvedeným názorem věc vrací podle § 71 odst. 1 a 3 Jednacího řádu Nejvyššího správního soudu šestému senátu k projednání a rozhodnutí. K tomu jen dodává, že účinky výroku usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2012, č. j. 6 Ads 109/2009 – 72, o přerušení řízení pominuly dnem doručení nálezu Ústavního soudu Nejvyššímu správnímu soudu, tj. dnem 22. 1. 2013.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 19. února 2013

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu